

# Rasizm medeniýeti hemmeler üçin howply

Category: Kitapcy, Publisistika

написано kitapcy | 26 января, 2025

Rasizm medeniýeti hemmeler üçin howply RASIZM MEDENIÝETI HEMMELER ÜÇİN HOWPLY



*Rasizmiň hapasyndan saplanan arassa howadan dem alasymyz gelse, munuň üçin hemmeler jan etmeli.*

*Fotosurat: Yoan Valat / EPA*

Uruşlaryň elmydama öňünden görüp bolýan netijelerinden biri-de etniki, dini ýa-da mezhep aýratynlyklara goldanýan rasizmiň artmagydyr. Özem bu ýagdaý aýratynam häzirki Gaza uruşynda bolşy ýaly dini röwüše bürenen uruşlarda şeýle.

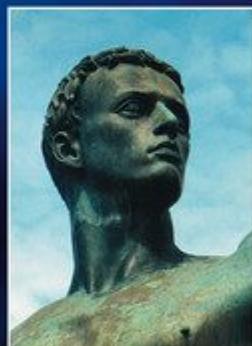
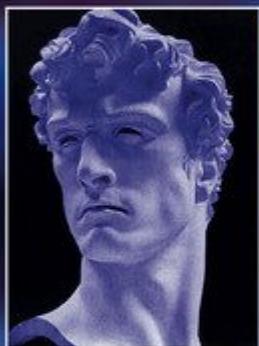
Ysraýyň we onuň Günbatardaky goldawçylarynyň ýa-da käbir goldawçylarynyň taralynda häzirki uruşa degişli dini mazmunly cykyşlaryň edilýändigini görýärис.

Meselem, Ysraýylyň BMG-daky wekili köplenç ybadat edilende ulanylýan ýewreý tahýasyny (kipa) geýip Töwrat aýatlaryny okady. «Hamasy» we onuň goldawçylaryny ýa-da käbir goldawçylaryny aýtmagyň geregi-de ýok aslynda. Olaram bu uruş boýunça dini mazmunly beýanatlary berýär we muny kyýamat ýaly legendar jemlemä baglanyşdyrýar.

Şeýle ýagdaýdan diňe bigünä gaza halky däl, hatda Netanýahuwa we onuň sağy frontyna garşy çykýan käbir ysraýyllylar zyýan görenok. Ýewropada we Günbatarda ýasaýan musulman ilatam Günbatardaky çaknyşyklaryň we propogandalaryň artmagyndan ýetdik paýyny alýar.

СЕНСАЦИОННЫЕ ИСТОРИЧЕСКИЕ РАЗОБЛАЧЕНИЯ

---



Андрей Буровский

---

**БРЕМЯ БЕЛЫХ  
НЕОБЫКНОВЕННЫЙ  
РАСИЗМ**



«The Guardian» iňlis gazeti «Yslam garşıdaşlygy we iudeý garşıdaşlygy biri-birine deň betbagtlyklardyr... Ýewropa bieleleşigi ahyrsoñunda muňa düşündi» ady bilen makala çap etdi.

Şeza Yslamyň ýazan bu makalasy «BBC» tarapyndanam halk köpçüligine ýetirildi.

Awtor Ýewropa boýunça milletparazlygyň yzyny yzarlanlar ýaly özüniňem Ysraýyl bilen «Hamasyň» arasyndaky uruşyň başky günlerinde şu soragy bermäge başlandygyny aýdýar:

«Näme üçin Ýewropa bieleleşigi ýewropaly muslimanlara we jöhitlere gönükdirilen agressiw jenaýatlary we çykyşlary duruznak üçin has köp tagalla etmedi?»

Awtoryň aýtmagyna görä, oktyabr aýynda ÝB-niň Esasy hukuklar agentligi tarapyndan geçirilen barlagyň netijesi Ýewropadaky asly afrikaly adamlaryň (muňa muslimanlaram girýär) «yzygiderli etniki diskriminasiýa, basyşa, rasizme» uçraýandygy barada hökümétlere duýduryş berdi.

Pikir soralşyga gatnaşanlaryň 77%-ne golaýy 2016-njy ýıldan bări etniki diskriminasiýa duçar bolup gören eken.

Geçen noýabr aýynyň soñunda ÝB habarnamanyň awtorynyň aýdyşy bilen «seýrek duşýan» umumy jarnamany çap edip, islamofobiýanyň giňden ýaýrandygyny duýdurdy.

# РАСИЗМ, КСЕНОФОБИЯ, ДИСКРИМИНАЦИЯ

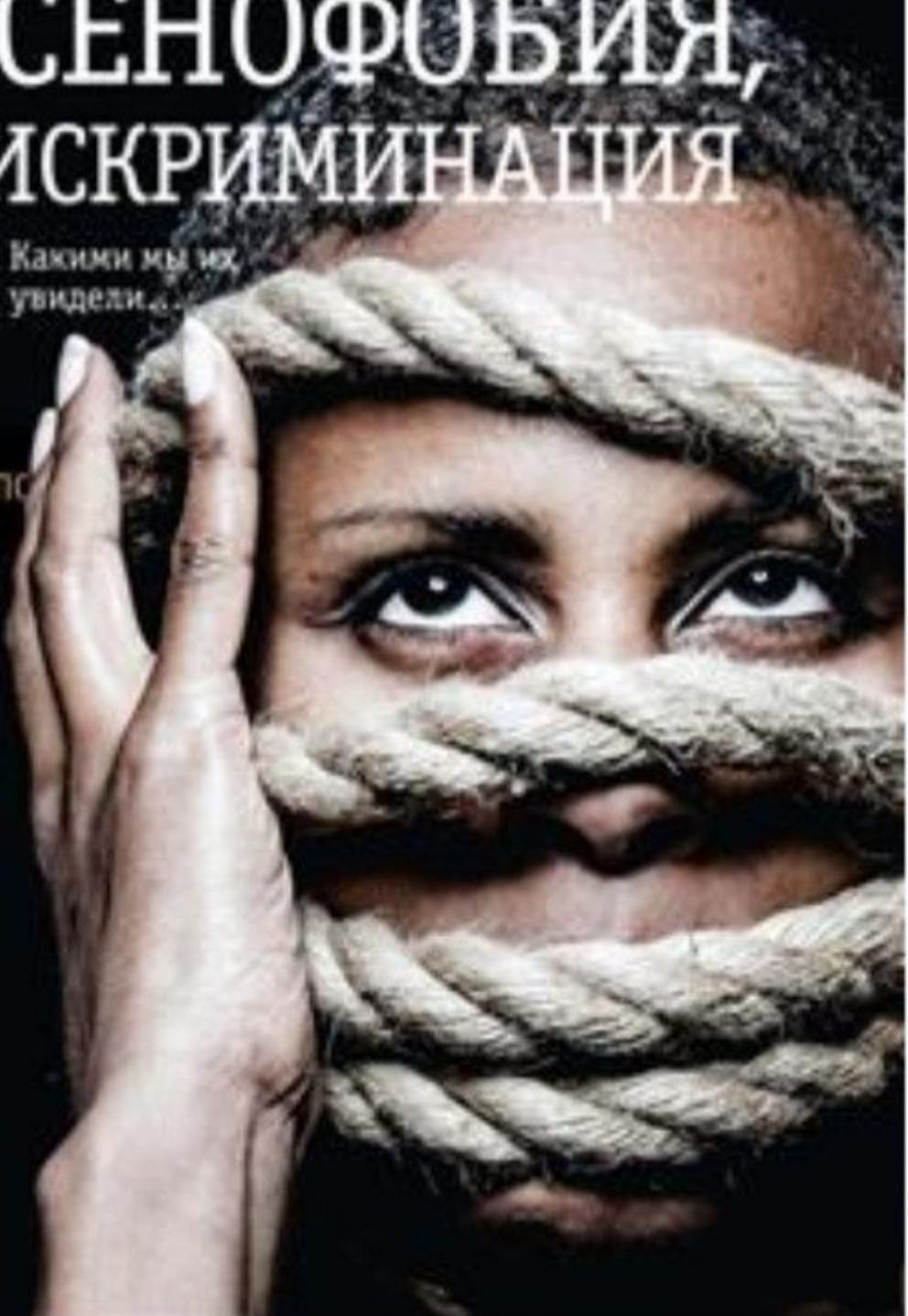
Сборник статей

Какими мы их  
увидели...

библиотека  
журнала

АНТРОПОГЕНЕЗ

неприкосновенный  
запас



ÝB-niň garamagyndaky Ýewropa komissiýasy tarapyndan makullanan jarnamada ýewropaly musulmanlaryň beýleki raýatlar bilen «deňhukukly raýatlardygy-da nygtaldy.

Emma awtor munuň ýeterlik däldigine ünsi çekýär. Şonsuzam raýatlaryň garşysyna gönükdirilen diskriminasiýa yzygiderli yzaramelagy, maglumat toplamagy, milletparazlyga garşı ýewropaly güýçleriň köpçülikleýin hereketini talap edýän strukturalaýyn we sistemalaýyn kynçylykdyr.

Rasizm jenaýatlaryndaky artyşdan we Günbatardaky «käbir» jahyllaryň we fanatlaryň musulmanlara garşı emele getiren rasizm atmosferasyndan duýulýan endişe babatda habarnamanyň awtory bilen birmeňzeş duýgulary we pikirleri paýlaşýarys. Emma hakyň we adalatyň tarapyny tutmaly bolsak, rasizm medeniýetiniň ýeketaraply däldigini aýtmaly bolarys. Rasizmiň hapasyndan saplanan arassa howadan dem alasymyz gelse, munuň üçin hemmeler jan etmeli.

Has açık aýtmaly bolsa, bizem öz jemgyýetimizde, käbirlerimiziň aýdyşy ýaly dini tutaryklar bilen orta atan rasizm medeniýetini aradan aýyrmak için jan etmelidiris.

Bu «medeniýet» ilki bilen daşarda bizden üýtgeşikleri, soňam yslam we arap dünýäsinde bizden üýtgeşikleri nyşana alýar.

Dogry başlangyç nokady şu.

Şahyryň aýdyşy ýaly: «Ilki özüňden başla we nebsiňi ýalňyşdan sakla».

Mışari ZEÝDI,

Saud Arabystanly žurnalist.

Şenbe, 09.12.2023 ý. Publisistika